

Luxemburg, 16 april 2018
(OR. en)

7956/18

MAMA 59
CFSP/PESC 341
RELEX 318
SY 4

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	16 april 2018
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	7941/18 MAMA 58 CFSP/PESC 339 RELEX 316 SY 3
-----------------	--

Betreft:	Conclusies van de Raad over Syrië
	– Conclusies van de Raad (16 april 2018)

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over Syrië, die de Raad heeft aangenomen tijdens zijn 3613e zitting, op 16 april 2018.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER SYRIË

1. Het Syrische conflict is zijn achtste jaar ingegaan van voortdurend en wijdverspreid geweld, aanhoudende en wrede schendingen van het internationaal recht, waaronder inbreuken op de mensenrechten en het internationaal humanitair recht door alle partijen alsmede herhaaldelijk gebruik van chemische wapens door het Syrische regime en door Da'esh. Het Syrische regime draagt verreweg de meeste verantwoordelijkheid voor de rampzalige humanitaire situatie en het lijden van het Syrische volk. Wij veroordelen met klem het aanhoudende en herhaalde gebruik van chemische wapens door het regime in Syrië, waaronder de meest recente aanval op Douma, dat een ernstige inbreuk vormt op het internationale recht en een belediging is voor het menselijk fatsoen. In dit verband beschouwt de Raad de gerichte luchtaanvallen van de VS, Frankrijk en het VK op inrichtingen voor chemische wapens in Syrië als specifieke maatregelen die zijn genomen met als enig doel het voorkomen van het verdere gebruik van chemische wapens en chemische stoffen als wapens door het Syrische regime om zijn eigen bevolking te doden. De Raad steunt alle inspanningen die gericht zijn op het voorkomen van het gebruik van chemische wapens. Dit is het standpunt dat namens de EU is verwoord in de OPCW.
2. In dit verband en herinnerend aan eerdere conclusies van de Raad over Syrië, met name de conclusies van 4 april 2017, is de Raad het erover eens dat de doelstellingen van de "strategie van de Europese Unie voor Syrië" geldig blijven.

3. Wij onderstrepen dat het momentum van de huidige situatie moet worden benut om het proces voor het vinden van een politieke oplossing voor het Syrische conflict nieuw leven in te blazen. De Europese Unie herhaalt dat een militaire oplossing voor het Syrische conflict uitgesloten is. Desondanks heeft het Syrische regime sinds vorig jaar met steun van zijn bondgenoten Rusland en Iran zijn militaire operaties opgevoerd zonder rekening te houden met burgerslachtoffers. De EU veroordeelt in de krachtigste bewoordingen alle aanvallen, zowel opzettelijke als willekeurige, tegen de burgerbevolking en civiele infrastructuur, ziekenhuizen en scholen. Het is flagrant in strijd met de internationale humanitaire beginselen dat de toegang voor humanitaire hulp aan mensen in nood aanhoudend en opzettelijk wordt geweigerd en verhinderd, en daar moet een einde aan komen. De EU betreurt het door Rusland gesteunde offensief van het regime dat in Oost-Ghouta tot verwoesting heeft geleid, en eist de onmiddellijke stopzetting van de luchtaanvallen, met name in Idlib en het zuiden van Syrië. De EU vraagt alle partijen bij het conflict, en in het bijzonder het regime en zijn bondgenoten, het staakt-het-vuren in acht te nemen teneinde de toegang voor humanitaire hulp en medische evacuaties te waarborgen, zoals unaniem is overeengekomen in Resolutie 2401 van de VN-Veiligheidsraad (VNVR). Op deze manier brokkelen de vooruitzichten op een politieke oplossing steeds verder af. De Turkse militaire operatie in het noordwesten van Syrië heeft de situatie nog ingewikkelder gemaakt en tot een aanzienlijke ontheemding van de plaatselijke bevolking geleid, en is een nieuwe bron van diepe bezorgdheid. De EU betreurt in dit verband de herhaaldelijke schendingen van de zogenoemde de-escalatiegebieden en dringt er bij de garanten van Astana - Rusland, Iran en Turkije - op aan ervoor te zorgen dat de vijandelijkheden worden gestaakt en dat in alle delen van Syrië ongehinderde, veilige en duurzame toegang voor humanitaire hulp wordt geboden, en hun voornemens waar te maken wat betreft het bereiken van een nationaal staakt-het-vuren in Syrië en het opheffen van belegeringen. De EU betuigt haar grote bezorgdheid over meldingen van sociale en demografische engineering in over heel Syrië verspreide gebieden.

4. De militaire escalatie sinds het begin van dit jaar heeft de reeds schrijnende humanitaire situatie in Syrië nog verergerd. Meer bepaald in Oost-Ghouta en Idlib is de situatie danig verslechterd. 13,1 miljoen mensen hebben hulp nodig en staan voor ernstige beschermingsproblemen, van wie 6,1 miljoen mensen intern zijn ontheemd en bijna 3 miljoen mensen vastzitten in belegerde en moeilijk bereikbare gebieden. De bescherming van burgers is een zowel juridische als morele plicht waarvan dringend werk moet worden gemaakt. Door explosieven veroorzaakte besmetting baart ook ernstige zorgen. De EU blijft vastbesloten levens te redden en het lijden te verlichten door te voorzien in de behoeften van de meest kwetsbare personen in het hele land. Het beschermen van de burgerbevolking, hetgeen de voornaamste taak is van het Syrische regime, en het waarborgen dat hulp tijdig en volgens de humanitaire beginselen wordt verleend, zijn dringende prioriteiten. In dit verband veroordeelt de EU de partijen bij het conflict met klem omdat zij de toegang voor humanitaire hulp aan mensen in nood blijven tegenhouden en weigeren; het Syrische regime houdt onder meer dringende medische evacuaties tegen en ontdoet consequent humanitaire konvoien van hun medisch materiaal. Dat moet ophouden. De EU eist dat alle partijen bij het conflict, met name het Syrische regime, conform het internationaal humanitair recht in het hele land ongehinderde, onbelemmerde, veilige en duurzame toegang tot de mensen in nood verlenen, ongeacht waar ze zich bevinden. De EU is tevreden over de aanneming van Resolutie 2393 van de VNVR in december 2017, die door het toestaan van grensoverschrijdende bijstand miljoenen Syriërs in nood een reddingslijn biedt, en zal geen enkele inspanning uit de weg gaan om alle bevolkingsgroepen in nood in heel Syrië humanitaire bijstand te verlenen langs de meest rechtstreekse routes. De EU veroordeelt het uithongeren van burgers als methode van oorlogsvoering door het belegeren van bevolkte gebieden, evenals de gedwongen ontheemding van bevolkingsgroepen, die beide gelijk kunnen worden gesteld aan oorlogsmisdrijven of misdrijven tegen de menselijkheid. De EU zal doorgaan met intensieve humanitaire diplomatie, onder meer tijdens de conferentie Brussel II, om alle opties te bezien om de toegang en de bescherming te verbeteren, alsmede om humanitaire beginselen voor de verstrekking van hulp ingang te doen vinden. De Raad spreekt tevens zijn diepe bezorgdheid uit over de verslechterende humanitaire situatie in het noordwesten van Syrië, met name in de regio Afrin, na de Turkse militaire operatie, en benadrukt dat humanitaire organisaties dringend veilige, ongehinderde en onmiddellijke toegang moet worden verleend. In deze regio en in de rest van het land moeten met spoed de voorwaarden worden geschapen voor een veilige, vrijwillige en waardige terugkeer van intern ontheemden en vluchtelingen.

5. De EU herhaalt dat elke duurzame oplossing voor het conflict een echte politieke overgang vergt die spoort met Resolutie 2254 van de VNVR en het Communiqué van Genève van 2012, dat het resultaat is van onderhandelingen tussen de Syrische partijen binnen het door de VN geleide proces van Genève, en blijft zich inzetten voor de eenheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van de Syrische staat. De EU looft in dit verband de niet-aflatende inspanningen van de speciale gezant van de VN voor Syrië, de heer Staffan de Mistura, om de uitvoering van alle toepasselijke resoluties van de VN-Veiligheidsraad te faciliteren. De constitutionele commissie onder leiding van Syrië onder VN-auspiciën in Genève moet nu prioritair haar werkzaamheden aanvangen, en er moeten snel verdere stappen worden gezet om een via onderhandelingen tot stand gekomen politiek overgangsproces mogelijk te maken. De EU betreurt de obstructiestrategie van het Syrische regime in de door de VN geleide gesprekken en roept de bondgenoten van het regime op ervoor te zorgen dat het Syrische regime zich ten volle inzet in dit proces onder mandaat van de VNVR. De Europese Unie zal geen moeite sparen om een vreedzame oplossing voor het Syrische conflict te ondersteunen. Duurzame vrede in Syrië is het ultieme doel van de EU.
6. De EU blijft de constructieve rol van de Syrische politieke oppositie in het politieke proces in Genève, alsmede haar werkzaamheden met het maatschappelijk middenveld, steunen. De EU is er voorstander van dat vrouwen ten volle en daadwerkelijk aan het politieke proces deelnemen en is ingenomen met de inspanningen van de oppositie om dit doel te bereiken. De EU prijst de werkzaamheden van het Syrische onderhandelingsteam - de verenigde inclusieve delegatie van de oppositie in de door de VN geleide onderhandelingen - en zijn inzet voor een via onderhandelingen tot stand gekomen oplossing voor het conflict.
7. De toekomst van Syrië ligt in vrede, democratie, gelijkwaardig burgerschap en de rechtsstaat. De Europese Unie zal zich hiervoor vastberaden en stelselmatig blijven inzetten, ten behoeve van het Syrische volk. De EU zal blijven samenwerken met de maatschappelijke organisaties als essentiële belanghebbenden in een inclusief proces, ter bevordering van democratie en mensenrechten met het oog op vrede en stabiliteit in Syrië.

8. De EU blijft steun bieden aan de inspanningen van de wereldwijde coalitie tegen Da'esh en herhaalt dat alleen een echte politieke oplossing die in overeenstemming met Resolutie 2254 van de VNVR en het Communiqué van Genève van 2012 is en de onderliggende oorzaken van extremisme en terrorisme aanpakt, ertoe zal leiden dat Da'esh voorgoed wordt uitgebannen in Syrië en de omliggende regio. De EU onderstreept dat alle actoren in Syrië hun aandacht moeten richten op de strijd tegen Da'esh, die nog niet voorbij is. Het blijft een prioriteit om te voorkomen dat de terroristische organisatie herrijst. Om bij te dragen aan de definitieve ondergang van Da'esh zal de EU stabilisatie-inspanningen leveren in de gebieden in het noordoosten van Syrië die door de wereldwijde coalitie zijn bevrijd van Da'esh. Inclusief, onafhankelijk en representatief lokaal bestuur blijft een belangrijke factor voor de uitrol van bredere, duurzame en inclusieve Europese stabilisatie-inspanningen.
9. De EU vraagt alle partijen in overeenstemming met Resolutie 2268 van de VN-Veiligheidsraad om de vrijlating van alle personen die in strijd met het internationaal humanitair recht worden vastgehouden en van de politieke gevangenen die voor het merendeel in gevangenissen en detentiecentra van het regime zijn opgesloten. Zij vraagt informatie over gevallen van gedwongen verdwijningen. Onafhankelijke waarnemers moeten toegang krijgen tot alle detentiefaciliteiten. De EU betuigt haar volledige steun voor de VN-inspanningen tot instelling van een secretariaat om dit vraagstuk in het kader van het proces van Genève op te lossen.

10. Verantwoordingsplicht en een op een eerlijke rechtsbedeling gebaseerde overgangsjustitie die een echte nationale verzoening mogelijk maakt, zijn een noodzakelijke voorwaarde voor een duurzame vrede in Syrië. De Raad onderstreept de noodzaak van een verantwoordingsplicht en de EU zal een voortrekkersrol blijven spelen bij de inspanningen om daartoe te komen en volharden in haar streven dat voor de gruweldaden in het Syrische conflict verantwoording moet worden afgelegd. Eenieder die verantwoordelijk is voor inbreuken op het internationaal recht, met name op het internationaal humanitair recht en het recht inzake de mensenrechten, die in sommige gevallen kunnen neerkomen op oorlogsmisdrijven of misdrijven tegen de menselijkheid, moet daar verantwoording voor afleggen, met inbegrip van plegers van misdrijven tegen religieuze, etnische en andere groepen en minderheden. Dat zulke misdrijven onbestraft zouden blijven, is onaanvaardbaar en de EU zal bijgevolg steun blijven verlenen aan het in kaart brengen van mensenrechtenschendingen en inspanningen om bewijzen te verzamelen met het oog op toekomstige berechting. In dit verband steunt de EU de belangrijke rol van de onderzoekscommissie en het internationaal, onpartijdig en onafhankelijk mechanisme, en benadrukt dat het belangrijk is meer samen te werken en hen van voldoende financiële middelen te voorzien, zodat zij hun cruciale werkzaamheden met het oog op het verzekeren van de verantwoordingsplicht in Syrië kunnen voortzetten. De EU herhaalt haar oproep om de situatie in Syrië aan het Internationaal Strafhof voor te leggen. Indien geen internationale justitiële wegen kunnen worden bewandeld, kan de vervolging van oorlogsmisdrijven door nationale justitiële instanties waar mogelijk een belangrijke bijdrage leveren tot het waarborgen van gerechtigheid. De EU en haar lidstaten zijn uitermate vastbesloten straffeloosheid te voorkomen en zullen mogelijkheden onderzoeken om gezamenlijk op te treden in het streven naar gerechtigheid voor tijdens het Syrische conflict gepleegde schendingen van het internationaal recht. De EU zal verdere beperkende maatregelen tegen Syrië blijven overwegen zolang de onderdrukking voortduurt.

11. De EU veroordeelt opnieuw met klem het herhaaldelijke gebruik van chemische wapens door het Syrische regime en Da'esh, dat door het gezamenlijk onderzoeksmechanisme (Joint Investigative Mechanism (JIM)) van de VN en de OPCW is bevestigd en door de onderzoekscommissie is gemeld. De EU is ook bezorgd over de aanhoudende meldingen van het gebruik door het regime van chemische wapens in Oost-Ghouta en andere gebieden in Syrië tijdens de afgelopen maanden, waaronder de meest recente meldingen van een verwoestende chemische aanval op Douma. De EU benadrukt haar diepe bezorgdheid over de schendingen in Syrië van het Verdrag inzake chemische wapens en het universele verbod op het gebruik van chemische wapens. De EU staat volledig achter de inspanningen van de onderzoeksmissie van de OPCW om meldingen van het gebruik van chemische wapens te blijven natrekken en van het Declaration Assessment Team om de lacunes en tegenstrijdigheden in de Syrische verklaringen te blijven onderzoeken totdat zij ervan overtuigd is dat het programma voor chemische wapens van Syrië onomkeerbaar is ontmanteld. In juli 2017 en maart 2018 heeft de EU aanvullende beperkende maatregelen opgelegd aan Syrische hoge ambtenaren en wetenschappers vanwege hun rol bij de ontwikkeling en het gebruik van chemische wapens, en zij staat paraat om in de toekomst het opleggen van verdere maatregelen in overweging te nemen. In dit verband vraagt de EU de VNVR met aandrang spoedig opnieuw een internationaal toerekeningsmechanisme in te stellen om ervoor te zorgen dat daders van chemische aanvallen ter verantwoording worden geroepen. De EU betreurt in dit verband de Russische veto's tegen de vernieuwing van het mandaat van het JIM in november 2017. De EU roept alle landen op hun invloed aan te wenden om te voorkomen dat nog meer gebruik wordt gemaakt van chemische wapens en steunt het internationaal partnerschap tegen straffeloosheid bij gebruik van chemische wapens.

12. De EU zal de veerkracht van de Syrische bevolking blijven ondersteunen, in overeenstemming met de EU-strategie voor Syrië. Er zal gewerkt worden aan de behoeften in verband met veilige en gelijke toegang tot identiteitsdocumenten, huisvesting en eigendomsrechten, teneinde te waarborgen dat Syriërs hun rechten behouden en dat voor de ontheemde personen de basisvoorwaarden worden geschapen voor een waardige, veilige en vrijwillige terugkeer naar huis wanneer de omstandigheden daar rijp voor zijn. De EU zal de veerkracht blijven ondersteunen door het verstrekken van onderwijs, het scheppen van werkgelegenheid, het ondersteunen van lokale structuren van burgerlijk bestuur in gebieden die door de oppositie worden bezet, onder meer door samenwerking met de Syrische interim-regering, en zal ernaar streven de ineenstorting van het openbare bestuur te vermijden. De EU zal streven naar meer bijstand, in de vorm van grensoverschrijdende bijstand gecombineerd met steun vanuit Syrië zelf, met als doel de hulpverlening in te passen in een grotere inspanning om de noden van de bevolking in geheel Syrië te lenigen, gewelddadig extremisme en sektarisme te voorkomen en plaatselijke veerkracht te ontwikkelen. De bijstand van de EU moet ten goede komen aan de bevolking van Syrië, niet aan het Syrische regime en diens nationale en plaatselijke bestuur. De EU zal zich niet bezighouden met inspanningen voor snel herstel/stabilisatie waar dan ook in Syrië, die sociale en demografische engineering zouden kunnen steunen.
13. De EU herhaalt dat zij pas bereid zal zijn bij te dragen aan de wederopbouw van Syrië wanneer een brede, echte en inclusieve politieke overgang, als resultaat van door onderhandelingen tussen de Syrische partijen bij het conflict op basis van Resolutie 2254 (2015) van de VN-Veiligheidsraad en het communiqué van Genève van 2012, krachtig in gang is gezet. De EU blijft de VN actief ondersteunen bij het coördineren van de planning van civiele stabilisering na een overeenkomst, en zal blijven samenwerken met internationale financiële instellingen en andere donoren. Ook zij die het conflict in Syrië hebben aangewakkerd, zouden speciale verantwoordelijkheid voor de kosten van de heropbouw moeten dragen.

14. De EU is zich bewust van de gevolgen van het Syrische conflict voor de buurlanden, die blij hebben gegeven van hun inzet en veerkracht door tijdens de afgelopen jaren miljoenen Syrische vluchtelingen op te vangen, en bevestigt vastbesloten te zijn hun steun te bieden. De Raad is ingenomen met de resultaten die zijn bereikt dankzij de bijstand van de EU en de lidstaten, waaronder de steun via het Regionaal Trustfonds van de EU in respons op de Syrische crisis, en met de vorderingen die zijn gemaakt bij de uitvoering van de EU-pacten met Jordanië en Libanon, om te voorzien in de essentiële behoeften van de Syrische vluchtelingen en hun gastgemeenschappen in de regio. De EU merkt op dat de door het UNHCR bepaalde voorwaarden voor de repatriëring van Syrische vluchtelingen momenteel niet zijn vervuld. De situatie in de ontvangende landen blijft kritiek en het is vanzelfsprekend noodzakelijk deze landen onverminderd te helpen met het aanpakken van de uitdagingen als gevolg van de vluchtelingencrisis, onder meer in verband met de behoeften van Palestijnse vluchtelingen.

15. De Raad is verheugd over de tweede conferentie in Brussel "Steun voor de toekomst van Syrië en de regio", die op 24 en 25 april 2018 zal worden gehouden onder gezamenlijk voorzitterschap van de Europese Unie en de Verenigde Naties en die een vervolg vormt op de conferentie in Brussel van april 2017, de conferentie in Londen van februari 2016, de toezeggingsconferenties in Koeweit van 2013-15 en de conferenties in Berlijn en in Helsinki van 2014 en 2017. De overkoepelende doelstelling van de conferentie bestaat erin de aandacht van de internationale gemeenschap voor het Syrische conflict vast te houden en de steun voor de getroffen bevolking op te voeren. De specifieke doelstellingen van de conferentie zijn driedelig. Tijdens de conferentie zal de boodschap worden afgegeven dat brede internationale steun bestaat voor de inspanningen onder leiding van de VN om dringend een politieke oplossing voor het conflict te bereiken die beantwoordt aan de desbetreffende resoluties van de VN-Veiligheidsraad, onder meer UNSCR 2254 en het communiqué van Genève. Zij zal de aandacht vestigen op de verslechterende humanitaire toestand in Syrië, en opnieuw de nadruk leggen op de krachtige steun die de EU en de internationale gemeenschap blijven verstrekken aan de buurlanden, die meer dan 5,6 miljoen Syrische vluchtelingen opvangen. Tijdens de conferentie zal ook de balans worden opgemaakt van de uitvoering van internationale toezeggingen die één jaar geleden tijdens de conferentie Brussel I voor Syrië en de regio zijn gedaan en zal worden getracht tot nieuwe financiële toezeggingen te komen die tegemoet moeten komen aan de toenemende behoeften in Syrië en de regio. De EU en haar lidstaten - die als de grootste donoren bijdragen tot het verzachten van de gevolgen van de Syrische crisis met meer dan 10,6 miljard EUR hulp sinds 2011 en die goed zijn voor twee derde van de 5,6 miljard EUR aan toezeggingen tijdens de conferentie Brussel I - zullen tijdens de conferentie Brussel II opnieuw een aanzienlijke toezegging doen en de internationale gemeenschap aansporen de lasten te delen, met name door middel van verdere toezeggingen aan het VN-reactieplan voor humanitaire hulp.
-